

Profitul Agroindbank în 2008 a constituit 286 mil. lei

POTRIVIT UNUI RAPORT AL BĂNCII MOLDOVA-AGROINDBANK, PUBLICAT, DAR CARE ÎNCĂ NU A FOST CONFIRMAT DE UN AUDIT EXTERN, ÎN 2008 BANCA A OBȚINUT UN PROFIT DE 286,58 MIL. LEI, CEEA CE ESTE CU 12,47 MIL. SAU CU 4,55% MAI MULT COMPARATIV CU PROFITUL OBȚINUT ÎN 2007.

Activele băncii au crescut de la 6,89 mlrd. lei până la 7,29 mlrd. lei sau cu 5,77%. Capitalul acționar (activele nete) a crescut cu 25,22% și, la data de 31 decembrie 2008, era de 1,24 mlrd. lei. Mărimea activelor nete la o acțiune a crescut cu 257,39 lei – de la 1,02 până la 1,28 mii lei. Indicatorii rentabilității activelor ROA și rentabilității capitalului ROE au constituit 4,04% și 25,62%, corespunzător, față de 4,08% și 27,97% la finalul anului 2007.

În tabelele 1 și 2, este prezentat bilanțul băncii la data de 31 decembrie 2008 și 31 decembrie

2007, precum și rapoartele privind rezultatele financiare în acești ani. În tabele sînt prezentate devierile absolute și relative ale indicatorilor pentru 2008 față de cei analogici pentru 2007.

Portofoliul de credite al băncii a crescut în anul trecut cu 304,54 mil. lei sau cu 6,43%, constituind la 31 decembrie 2008 5,04 mlrd. lei. Veniturile procentuale, recompensele de comision pentru credite în 2008 au constituit 818,95 mil. lei, ceea ce este cu 188,66 mil. lei sau cu 29,93% mai mult decît în 2007. Astfel, a crescut rentabilitatea portofoliului de credite.

Depozitele procentuale s-au diminuat ușor anul trecut – cu 0,39% sau cu 20,39 mil. lei, constituind la 31 decembrie 2008 5,25 mlrd. lei. Din depozitele procentuale, au scăzut depozitele băncilor – de la 121,11 până la 29,48 mli. lei sau cu 75,66%, precum și depozitele persoanelor juridice – de la 1,56 până la 1,20 mlrd. lei sau cu 22,70%. Depozitele persoanelor fizice, din contra, au crescut cu 11,90% sau cu 426,54 mil. lei. La data de 31 decembrie 2008 ele constituiau 4 mlrd. lei.

În condițiile unui portofoliu de depozite procentuale, practic,

Bilanțul contabil al Moldova-Agroindbank

neschimbat ca mărime, respectivele cheltuieli procentuale au crescut simțitor – de la 287,94 pînă la 503,55 mil. lei, adică cu 215,60 mil. lei sau cu 74,88%.

Creșterea costului depozitelor procentuale a depășit cu 45,32 puncte procentuale creșterea veniturilor procentuale. În rezultat, mărimea venitului procentual net s-a redus de la 358,16 mil. lei în 2007 pînă la 328,79 mil. lei în 2008 (8,20%).

Situația creată în legătură cu creșterea costului depozitelor este caracteristică, practic, pentru toate băncile din Moldova. Ea se explică prin faptul că, după o creștere relativă a ratei rezervelor obligatorii, pentru a se conforma acestui normativ, băncile au fost nevoite să asigure un flux anume de bani din contul majorării dobânzii la depozite. Lupta băncilor pentru deponenți a contribuit la creșterea dobânzii la depozite.

În 2008, banca a îndreptat în fondul de risc pentru active procentuale 60,92 mil. lei. Aceasta a depășit mărimea înregistrată în 2007 de 3,37 ori. Din această cauză, mărimea venitului procentual net după defalcările în fondul de risc în 2008 a constituit 267,87 mil. lei, diminuându-se cu 72,20 mil. lei sau cu 21,23% comparativ cu anul trecut.

La situația din 31 decembrie 2008, mărimea reducerilor pentru pierderile la credite a constituit 236,19 mil. lei, majorându-se, comparativ cu începutul anului, cu 55,84 mil. lei sau cu 30,96%. Astfel, peste 90% din defalcările în fondul de risc pentru activele procentuale le-au constituit defalcările pentru credite. Creditele expirate și creditele pentru care s-a stopat creșterea dobânzii, au crescut de circa 2,5 ori, ajungînd la finele anului 2008 la 238,56 mil. lei. În rezultat, mărimea relativă a fondului de risc la finele anului 2008 a constituit 4,68% față de 3,81% în 2007. Cea mai mare parte a defalcărilor în fondul de risc banca a efectuat-o în trimestrul patru al anului 2008. Se poate de presupus că aceasta a fost o manevră strategică,

Tabelul 1 lei

Denumirea poziției	31.12.2008	31.12.2007	Dev. 2008 față de 2007	
			absolut	rel.%
ACTIVE				
Existența mijloacelor bănești	204 730 651	294 525 993	-89 795 342	-30,49%
Mijloace bănești, ce revin băncilor	214 141 892	265 065 629	-50 923 737	-19,21%
Minus reducerile la cheltuieli pentru mijloacele bănești ce revin băncilor	1 705 555	392 745	1 312 810	334,27%
Mijloace bănești nete ce revin	212 436 337	264 672 884	-52 236 547	-19,74%
Mijloace bănești ce revin BNM	1 300 064 944	950 524 607	349 540 337	36,77%
Mijloace, amplasate overnight	0	0	0	
Minus reducerile la cheltuieli pentru mijloacele bănești amplasate overnight	0	0	0	
Hîrtii de valoare, achiziționate pentru vânzare	65 692 843	69 831 594	-4 138 751	-5,93%
Hîrtii de valoare investiționale	222 625 543	283 479 892	-60 854 349	-21,47%
Minus reducerile la cheltuieli pentru hîrțile de valoare investiționale	4 232 511	3 157 848	1 074 663	34,03%
Total, hîrtii de valoare	284 085 875	350 153 638	-66 067 763	-18,87%
Credite, total	5 041 889 859	4 737 341 932	304 547 927	6,43%
Cerințe pentru leasingul financiar	0	0	0	
Minus reducerile pentru pierderi la credite	236 192 350	180 350 000	55 842 350	30,96%
Credite nete și cerințe pentru leasing	4 805 697 509	4 556 991 932	248 705 577	5,46%
Mijloace de bază nete	356 116 078	369 454 161	-13 338 083	-3,61%
Dobinzi calculate spre achitare	41 200 267	19 506 530	21 693 737	111,21%
Alte bunuri imobiliare	0	0	0	
Alte active	81 991 366	82 647 855	-656 489	-0,79%
Minus reducerile la pierderi pentru alte active	104 234	61 749	42 485	68,80%
Alte active nete	81 887 132	82 586 106		
Total, active	7 286 218 793	6 888 415 851	397 802 942	5,77%
OBLIGAȚIUNI				
<i>Depozite fără dobîndă</i>				
Mijloace băncilor	1 689 731	2 055 528	-365 797	-17,80%
Conturi curente ale persoanelor fizice	19 278 827	34 507 739	-15 228 912	-44,13%
Conturi curente ale persoanelor juridice	15 887 545	5 844 734	10 042 811	171,83%
Total, depozite fără dobînzi	36 856 103	42 408 001	-5 551 898	-13,09%
<i>Depozite cu dobînzi</i>				
Mijloace financiare ce revin băncilor	29 481 600	121 115 440	-91 633 840	-75,66%
Depozite ale persoanelor fizice	4 009 996 073	3 583 456 848	426 539 225	11,90%
Depozite ale persoanelor juridice	1 209 697 954	1 564 989 145	-355 291 191	-22,70%
Total, depozite cu dobînzi	5 249 175 627	5 269 561 433	-20 385 806	-0,39%
Total, depozite	5 286 031 730	5 311 969 434	-25 937 704	-0,49%
Hîrtii de valoare, vîndute cu rîscumpărarea ulterioară	0	0	0	
Mijloace împrumutate overnight	0	0	0	
Alte împrumuturi	650 284 331	455 373 903	194 910 428	42,80%
Dobinzi crescute pentru achitare	56 797 401	57 794 488	-997 087	-1,73%
Alte obligațiuni	41 365 185	63 476 737	-22 111 552	-34,83%
Subordonarea datoriilor	0	0	0	
Rezerve pentru pierderi la obligațiunile convenționale	7 730 000	6 321 420	1 408 580	22,28%
Total, obligațiuni	6 042 208 647	5 894 935 982	147 272 665	2,50%
CAPITALUL ACȚIONAR				
<i>Acțiuni</i>				
Acțiuni simple emise	207 526 800	207 526 800	0	0,00%
Acțiuni privilegiate emise	0	0	0	
Minus: acțiuni trezoreriale	12 853 400	12 853 400	0	0,00%
Total, acțiuni aflate în circulație	194 673 400	194 673 400	0	0,00%
Surplusul de capital	31 038 600	31 038 600	0	0,00%
Capitalul de rezervă	110 966 178	99 234 391	11 731 787	11,82%
Rezerve pentru reevaluarea activelor	125 185 145	125 185 145	0	0,00%
Alte rezerve	0	0	0	
Profitul nedistribuit	782 146 823	543 348 333	238 798 490	43,95%
Total, capital acționar	1 244 010 146	993 479 869	250 530 277	25,22%
Total, pasive	7 286 218 793	6 888 415 851	397 802 942	5,77%

care-i va permite să depășească anul de criză 2009.

Cheltuielile neprocentuale ale băncii în 2008 au constituit 333,05 mil. lei, ceea ce este cu 18,70 mil. sau cu 5,32% mai puțin decât veniturile neprocentuale. Marja neprocentuală netă¹ a băncii a constituit în 2008 0,26%. De menționat că banca a reușit să depășească tendința negativă din 2008, când cheltuielile neprocentuale în mărime de 309,66 mil. lei au depășit veniturile neprocentuale cu 65,96 mil. lei, iar mărimea negativă a marjei neprocentuale nete în 2007 a constituit - 1,14%.

Cheltuielile pentru remunerarea muncii și pentru premii au constituit în 2008 100,91 mil. lei. Raportul dintre profitul net și salariul și premiile achitate a constituit în 2008 2,84 față de 2,66 în 2007. Aceasta vorbește despre creșterea productivității muncii într-un tempou mai mare decât creșterea salariilor. De menționat că, potrivit rezultatelor anului 2007, nivelul mediu pe sistem al acestui indicator a fost de 2,23. Moldova-Agroindbank ocupă la acest indicator locul 6 printre cele 15 bănci. Puțin mai sus s-a situat Banca de Economii - 3,46 (cel mai bun indicator în acest sens în 2007 l-a înregistrat Banca Comercială Română - 7,22, iar cel mai rău - Universalbank - -0,21).

Analizând veniturile neprocentuale ale băncii, trebuie de menționat creșterea semnificativă a veniturilor din operațiunile cu valută străină - cu 59,72 mil. lei sau cu 57,84%. Mărimea lor în 2008 a atins 162,96 mil. lei, constituind 46,33% din veniturile neprocentuale totale. Veniturile băncii din comisioane au crescut, comparativ cu 2007, cu 10,89%, constituind 125,61 mil. lei sau 35,71% din mărimea totală a veniturilor neprocentuale.

Reflectând o rentabilitate destul de înaltă a activelor care lucrează, banca și-a îmbunătățit indicatorul lichidității curente (P II) de la 24,20%

Raport privind veniturile și cheltuielile Moldova-Agroindbank

Tabelul 2 lei

Denumirea poziției	2008	2007	Dev. 2008 față de 2007	
			absolut	rel. %
Veniturile procentuale de la mijloacele bănești ce revin băncilor	16 377 316	19 645 383	-3 268 067	-16,64%
Veniturile procentuale de la mijloacele bănești, amplasate overnait	773 540	1 520 898	-747 358	-49,14%
Veniturile procentuale (dividendele) de la hirtile de valoare, achiziționate pentru vânzare	1 309 973	2 798 542	-1 488 569	-53,19%
Veniturile procentuale de la hirtile de valoare investiționale	39 196 100	22 368 774	16 827 326	75,23%
Veniturile procentuale și comisioanele pentru credite	818 948 177	630 290 183	188 657 994	29,93%
Total, venituri procentuale	876 605 106	676 623 780	199 981 326	29,56%
<i>Cheltuielile procentuale</i>				
Cheltuieli procentuale pentru mijloacele bănești ce revin băncilor	5 943 591	5 093 229	850 362	16,70%
Cheltuieli procentuale pentru depozitele persoanelor fizice	433 161 207	250 669 220	182 491 987	72,80%
Cheltuieli procentuale pentru depozitele persoanelor juridice	64 446 879	32 181 937	32 264 942	100,26%
Total, cheltuieli procentuale pentru depozite	503 551 677	287 944 386	215 607 291	74,88%
Cheltuieli procentuale pentru împrumuturile overnait	15 094	734 577	-719 483	-97,95%
Cheltuieli procentuale pentru alte împrumuturi	44 243 561	29 782 643	14 460 918	48,55%
Total, cheltuieli procentuale pentru împrumuturi	44 258 655	30 517 220	13 741 435	45,03%
Total, cheltuieli procentuale	547 810 332	318 461 606	229 348 726	72,02%
Venitul procentual net	328 794 774	358 162 174	-29 367 400	-8,20%
Minus: plățile pentru active procentuale	60 916 389	18 086 895	42 829 494	236,80%
Venitul procentual net, după reducerile pentru credite	267 878 385	340 075 279	-72 196 894	-21,23%
<i>Venituri (pierderile) neraportate la procent</i>				
Venituri de la hirtile de valoare achiziționate pentru vânzare	23 729 561	4 017 504	19 712 057	490,65%
Venituri de la hirtile de valoare investiționale	0	0	0	
Venituri de la operațiuni cu valută străină	162 958 771	103 240 674	59 718 097	57,84%
Veniturile de comision	125 608 474	113 275 509	12 332 965	10,89%
Alte venituri, neraportate la procent	39 457 482	23 164 100	16 293 382	70,34%
Total, venituri, neraportate la procent	351 754 288	243 697 787	108 056 501	44,34%
<i>Cheltuieli, neraportate la procent</i>				
Cheltuieli pentru remunerarea muncii	84 451 759	70 787 084	13 664 675	19,30%
Premii	16 461 879	32 391 237	-15 929 358	-49,18%
Defalcări în fondul de pensii, de asigurări sociale, alte cheltuieli legate de personal	35 366 261	35 432 045	-65 784	-0,19%
Cheltuieli pentru mijloacele de bază	94 036 316	76 793 231	17 243 085	22,45%
Impozite și taxe	262 588	223 327	39 261	17,58%
Servicii de consulting și audit	1 277 488	1 019 519	257 969	25,30%
Alte cheltuieli, neraportate la procent	99 495 317	86 215 073	13 280 244	15,40%
Defalcări pentru rezervele pentru pierderi, în cazul activelor neprocentuale	289 969	478 406	-188 437	-39,39%
Defalcări pentru rezervele pentru pierderi pentru obligațiunile convenționale	1 408 580	6 321 420	-4 912 840	-77,72%
Total, cheltuieli neraportate la procent	333 050 157	309 661 342	23 388 815	7,55%
Venitul net, până la impozitare	286 582 516	274 111 724	12 470 792	4,55%
Impozitul pe venit	0	0	0	
Venit net (pierderi)	286 582 516	274 111 724	12 470 792	4,55%

la începutul anului până la 25,76% la finele anului (în condițiile unui normativ de minimum 20%) și a redus ușor din lichiditatea pe termen lung (P II) de la 0,81 la începutul anului până la 0,85 la finele lui (în condițiile unui normativ de maximum 1).

Pentru întregul sistem bancar și, în particular, pentru Moldova-Agroindbank anul curent va fi un test la rezistență. Indicatorii obținuți de bancă în 2008 permit de prognozat stabilitatea sa și dezvoltarea în continuare. ■

¹Prin marjă neprocentuală netă se are în vedere raportul diferenței între toate veniturile neprocentuale și toate cheltuielile neprocentuale față de mărimea medie a activelor.

Analiza activității băncilor

*Serghei RUSOV,
Ecaterina VIȘOȚCALA,
compania financiară „Credit-Profit”*

ÎN CONDIȚIILE CRIZEI FINANCIARE MONDIALE, SISTEMUL BANCAR AL MOLDOVEI SE EVIDENȚIAZĂ PRINTR-UN ÎNALT INDICATOR AL LICHIDITĂȚII CURENTE. POTRIVIT SITUAȚIEI DE LA DATA DE 30 SEPTEMBRIE 2008, NIVELUL MEDIU AL INDICATORULUI LICHIDITĂȚII PE ÎNTREGUL SISTEM BANCAR CONSTITUIA 32,88%, CEEA CE ESTE CU 4,16% PUNCTE PROCENTUALE MAI MULT COMPARATIV CU ÎNCEPUTUL ANULUI 2008. ÎN ACELAȘI TIMP, NIVELUL NORMATIV AL ACESTUI INDICATOR, FIXAT DE BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI (BNM), NU TREBUIE SĂ FIE MAI MIC DE 20%.

Pe fundalul lichidității înalte, nivelul mediu pe sistem al rentabilității activelor (ROA), potrivit rezultatelor pentru primele nouă luni ale anului 2008, a constituit 2,88% (aici, dar și în continuare se are în vedere procentul anual), diminuându-se comparativ cu începutul lui 2008 cu 0,38 puncte procentuale sau cu 11,65%. Acest nivel nu este unul înalt. În același timp, lichidității curente înalte sau chiar excesive a sistemului bancar în condiții normale nu-i corespunde un nivel înalt al multiplicatorului de capital, care a constituit în 2008 5,21, ceea ce este cu 0,09 puncte procentuale mai puțin comparativ cu 2007. Nivelul nu prea mare al ROA, în condițiile unui

nivel modest al multiplicatorului de capital, a determinat, de asemenea, un nivel relativ mic al ROE. Nivelul mediu pe sistem al ROE a constituit în nouă luni 16,54%, diminuându-se în raport cu începutul anului cu 1,51 puncte procentuale sau cu mai mult de 8%.

De pe pozițiile acționarilor băncilor, cu atât mai mult ale acționarilor ce nu dețin cote importante (mai mult de 5%), rentabilitatea capitalului acționar trebuie să fie, cel puțin, la un nivel cu rentabilitatea în baza depozitelor bancare anuale în valută națională. În prezent, această rentabilitate în unele bănci depășește 25%.

Din analiza nivelurilor medii pe

grupuri în tabele se vede că portretul descris mai sus a fost influențat în sens negativ de către indicatorii medii ai grupului de bănci cu active de până la 1 mlrd. lei. Nivelul mediu ponderat al indicatorilor descriși la capitolul active (vezi ultimul rând al tabelului B) sînt satisfăcători. Astfel, indicatorii rentabilității capitalului în 2007 și primele nouă luni ale lui 2008 au constituit 25,47% și 23,96%, corespunzător.

La grupul de bănci cu active de peste 3 mlrd. lei, rentabilitatea medie a capitalului acționar a constituit 28,41% în 2007 și 26,78% în primele nouă luni ale anului 2008, depășind rentabilitatea depozitelor amintită anterior, ceea ce

este un bun indiciu pentru acționari.

La grupul de bănci cu active de la 1 mlrd. lei pînă la 3 mlrd. lei, rentabilitatea medie a capitalului acționar a constituit 20,62% în 2007 și 19,05% în primele nouă luni ale anului 2008, neatingînd nivelul de rentabilitate a depozitelor, dar depășind nivelul inflației, ceea ce poate fi satisfăcător pentru acționari.

La grupul de bănci cu active mai mici de 1 mlrd. lei, rentabilitatea medie a capitalului acționar a constituit doar 5,12% în 2007 și 3,79% în 2008, ceea ce este cu mult mai puțin decît nivelul inflației și de aceea poate fi calificată drept nesatisfăcătoare.

Prezintă interes examinarea indicatorilor de marjă din tabelul B. La calcularea lor, mărimile absolute au fost atribuite la activele medii pentru această perioadă.

Nivelurile medii pe sistem ale marjei procentuale nete (MPN) pentru 2007 și pentru primele nouă luni ale anului 2008 au constituit 5,12% și, respectiv, 4,80%, ceea ce poate fi considerat satisfăcător. Însă un factor negativ este nivelul nesatisfăcător al marjei neprocentuale nete (MNPN), care a constituit -0,97% în 2007 și care s-a înrăutățit pînă la -1,88% în primele nouă luni ale anului 2008.

După cum se vede din coloana

respectivă a tabelului B, în 2007 nivelul negativ mediu al MNPN a fost prezent în toate cele trei grupuri de bănci, majorîndu-se de la -0,38% la grupul cu cele mai mari active pînă la -0,45% la grupul mediu și diminuîndu-se pînă la -2,08% la băncile din grupul cu active mai mici de 1 mlrd. lei. Din acest motiv, nivelul mediu ponderat al MNPN în 2007 a fost de -0,48%, ceea ce este de mai mult de două ori mai puțin decît media.

Se știe că sensul negativ al MNPN vorbește despre aceea că cheltuielile administrative ale băncilor diminuează venitul net, obținut de pe urma operațiunilor active. O atare stare de lucruri este de nepermis pentru băncile cu un nivel scăzut de rentabilitate a activelor. Din acest punct de vedere atrag atenția asupra sa Universalbank, ProCreditBank și Comerțbank din grupul băncilor mici, Banca Socială și Investprivatbank, Mobiasbancă din grupul băncilor mari. Nivelul negativ al MNPN la Mobiasbancă s-a majorat în 2008 cu 0,34 puncte procentuale comparativ cu 2007 și a constituit -1,53%. În același timp, nivelul rentabilității activelor, de asemenea, s-a diminuat cu 3,98% după rezultatele pentru anul 2007 pînă la 3,02% în primele nouă luni ale anului 2008. Dar, trebuie de menționat că

Mobiasbancă este una din puținele bănci care continuă să crediteze activ. În condițiile unei politici de creditare prudente, existenței unei baze de resurse și capacității de a negocia cu clienții, această bancă și altele care dispun de suficiente resurse, pot căpăta noi clienți buni. Continuînd această direcție strategică, se poate de atras noi specialiști de clasă înaltă în contul salariilor mari, care, fără îndoială, vor fi urmași și de mulți dintre clienții „lor”. Nu este exclus că înrăutățirea indicatorilor Mobiasbancă este o urmare a unei astfel de strategii.

Indicatorul marjei totale (MT) în 2008 a fost fixat la nivelul de 2,84%. În grupul băncilor mari și medii, sub nivelul respectiv se află doar Investprivatbank.

În grupul băncilor mari, după indicatorul MT, în 2008 poziția de lider a deținut-o Banca de Economii - 7,47%, care a rezultat din sumarea MPN de 5,41% și MNPN de 2,06%. Urmează Moldova-Agroindbank cu un indicator MT de 5,01% (MPN - 4,78% + MNPN - 0,23%). Locul trei la acest indicator a revenit BC Victoriabank - MT de 4,74% (MPN - 3,44% + MNPN - 1,30%).

În grupul băncilor medii cel mai bun indicator l-a înregistrat Energbank (MT - 4,74%), urmată de BCR

Unii indicatori ai bilanțului și raportului privind rezultatele financiare (Tabelul A)

Denumirea băncilor	mii lei				ori				Norma >=20%		
	Active			Venitul net, procentual	Venitul net, neprocentual	Multiplicatorul de capital (EM)	Lichiditate curentă PII				
	31.12.2006	31.12.2007	30.09.2008	2007 год	9 м. 2008	2007 год	9 м. 2008	2007 год	9 м. 2008	31.12.2007	30.09.2008
Bănci cu active mai mari de 3 000 mil. lei											
Moldova-Agroindbank	4 712 709	6 888 416	7 838 600	358 162	263 845	-65 963	12 652	6,86	6,68	24,20%	27,03%
Victoriabank	2 634 438	4 106 196	5 189 136	164 308	119 778	41 858	45 274	7,09	7,40	28,01%	24,12%
Moldindconbank	2 356 287	3 647 924	4 867 745	129 571	63 818	-21 553	17 417	8,44	9,83	25,12%	32,86%
Mobiasbanca	1 950 156	2 608 165	3 743 689	121 443	104 031	-27 046	-36 466	7,24	6,41	37,50%	36,75%
Banca de Economii	3 484 035	3 038 894	3 626 397	199 239	135 309	23 339	51 479	7,57	4,80	41,13%	37,24%
Eximbank	1 376 177	2 722 059	3 408 557	93 249	139 157	-24 033	-35 849	4,07	3,63	24,92%	31,71%
Medii pe grup								6,88	6,46	30,15%	31,62%
Bănci cu active de la 1 000 mil. lei pînă la 3 000 mil. lei											
Banca Socială	1 575 038	2 117 361	2 342 181	98 393	71 529	-40 251	-28 070	7,48	6,68	34,15%	33,54%
Fincombank	1 181 952	1 689 725	1 870 164	55 904	58 320	-9 374	-4 763	6,26	5,51	32,50%	28,31%
BCR Chișinău	815 109	1 445 474	1 765 559	78 365	57 555	-5 522	-5 558	5,76	6,19	21,71%	25,54%
Investprivatbank	648 126	1 100 872	1 557 448	9 927	11 602	2 112	-9 511	7,69	10,25	26,80%	21,32%
Energbank	680 435	1 058 531	1 290 097	35 129	21 401	7 139	20 375	5,07	5,81	25,46%	33,96%
Medii pe grup								6,45	6,89	28,12%	28,53%
Bănci cu active mai mici de 1 000 mil. lei											
Unibank	601 356	527 059	638 129	32 490	20 310	-7 000	3 377	2,98	2,93	31,64%	34,63%
Comerțbank	288 507	381 459	494 019	25 527	18 172	-7 049	-4 534	2,19	2,79	32,01%	38,83%
ProCreditBank	0	124 050	251 359	0	10 255	-1 758	-30 376	1,05	1,63	0,00%	41,83%
Universalbank	292 110	324 274	241 042	20 770	13 090	-7 652	-13 054	2,39	2,50	26,48%	27,48%
Eurocreditbank	180 291	197 440	232 119	17 394	15 599	-3 325	690	1,47	1,52	49,39%	49,70%
Medii pe grup								2,02	2,27	27,90%	38,49%
Medii pe sistem								5,12	5,21	28,72%	32,88%

Chișinău – 4,32% și FinComBank – 4,01%.

Un indicator important pentru evaluarea potențialei capacități de a atinge o rentabilitate înaltă a capitalului acționar este cel al multiplicatorului de capital, egal raportului activelor față de propriul capital sau unității plus raportul banilor atrași față de propriile resurse.

Nivelul mediu ponderat al acestui indicator după mărimea activelor în 2007 a constituit 6,54, iar în primele nouă luni ale anului 2008 – 6,36, ceea ce, în condițiile unei lichidități curente înalte, se prezintă drept optimal. Nivelul acestui indicator este mai mare de 7,5-8. În condițiile unui nivel scăzut al marjei totale, el poate să însemne deja nu sporirea capitalului, ci sporirea pierderilor. Să explicăm ultima afirmație: în condițiile unui nivel redus al MT, schimbarea factorilor externi, de exemplu, majorarea normativului de rezervare obligatorie, „exodul” de depozite al persoanelor fizice și, concomitent, al cererii de resurse de creditare din partea clienților, poate provoca nivelul negativ al MT. În această situație, banca este nevoită să atragă depozite în termen cu cea mai înaltă rată a dobânzii, ceea ce, pe lângă

creșterea cheltuielilor pentru dobânzi, va atrage și creșterea cheltuielilor pentru organizarea publicității. În același timp, este puțin probabilă compensarea creșterii acestor cheltuieli în contul majorării dobânzii la credite, dat fiind condițiile dure de luptă pentru clienți, în care sînt impuse să activeze băncile. Iar dacă la factorii menționați mai adăugăm necesitatea majorării reducerilor pentru pierderi în cazul creditelor și altor active, care este destul de posibilă în condiții de criză, indicatorul MT, din unul ușor pozitiv, poate lesne să se transforme în unul negativ. Și atunci, cu cît mai mare multiplicator de capital a avut banca, cu atît mai mari vor fi pierderile.

De aceea, din grupul băncilor mari atrage atenția Moldindconbank, cu un nivel al multiplicatorului de capital care a crescut de la 8,44 în 2007 pînă la 9,83 în 2008, pe fondul diminuării MT de la 3,60% pînă la 2,54%.

În grupul băncilor medii, o situație periculoasă s-a creat în cazul Investprivatbank, care a înregistrat, în perioada de referință, o creștere a multiplicatorului de capital de la 7,69 pînă la 10,25 pe fondul diminuării MT de la 1,38% pînă la 0,21%!

Și dacă în cazul Moldindconbank

nivelul lichidității curente la data de 30 septembrie 2008 era de 32,86, adică era unul destul de înalt, apoi în cazul Investprivatbank la aceeași dată el constituia 21,32% - aproape la limita admisibilului.

În grupul băncilor mici, după rezultatele primelor nouă luni ale anului 2008, nivelul multiplicatorului de capital a fost destul de jos – de la 2,93 la Unibank pînă la 1,52 la EuroCreditBank. În legătură cu aceasta trebuie de menționat că nivelurile joase ale multiplicatorului de capital pe fondul unor niveluri înalte ale MT, nu permit acționarilor acestor bănci să obțină un venit suficient. În special, aceasta se referă la EuroCreditBank, care, în baza rezultatelor pentru nouă luni ale lui 2008, are cel mai înalt indicator pe sistem: $MT=10,11\%=9,68\% MNN + 0,43\% MNPM$ și cel mai mic nivel al multiplicatorului de capital $EM=1,52$. Dacă această bancă ar fi reușit să-și crească multiplicatorul de capital măcar pînă la nivelul 5, apropiat de cel mediu pe sistem, atunci, în condițiile actuale ale rentabilității activelor în mărime de 10,87% (de asemenea, cea mai înaltă pe sistem), acționarii băncii, printre care se numără și statul, ar fi avut o rentabilitate a capitalului la nivelul de 55%. ■

Indicatori de calcul ai eficienței, calculați în baza indicatorilor din tabelul A (Tabelul B. Dobînda anuală)

Denumirea băncilor	Marja procentuală netă (MPN)		Marja neprocentuală netă (MNPN)			Marja totală (MT=MPN+MNPN)		Rentabilitatea activelor (ROA)		Rentabilitatea capitalului (ROE)	
	2007	luna a 9 2008	2007	luna a 9/2008	2007	luna a 9/2008	2007	luna a 9/2008	2007	luna a 9/2008	
Bănci cu active mai mari de 3 000 mil. lei											
Moldova-Agroindbank	6,17%	4,78%	-1,14%	0,23%	5,04%	5,01%	4,08%	4,46%	27,97%	29,81%	
Victoriabank	4,88%	3,44%	1,24%	1,30%	6,12%	4,74%	5,39%	4,69%	38,24%	34,71%	
Moldindconbank	4,32%	2,00%	-0,72%	0,55%	3,60%	2,54%	3,05%	2,50%	25,75%	24,57%	
Mobiasbanca	5,33%	4,37%	-1,19%	-1,53%	4,14%	2,84%	3,98%	3,02%	28,81%	19,37%	
Banca de Economii	6,11%	5,41%	0,72%	2,06%	6,82%	7,47%	5,07%	7,32%	38,39%	35,14%	
Eximbank	4,55%	6,05%	-1,17%	-1,56%	3,38%	4,49%	2,77%	4,70%	11,27%	17,07%	
Medii pe grup	5,23%	4,34%	-0,38%	0,17%	4,85%	4,51%	4,06%	4,45%	28,41%	26,78%	
Bănci cu active de la 1 000 mil. lei și pînă la 3 000 mil. lei											
Banca Socială	5,33%	4,28%	-2,18%	-1,68%	3,15%	2,60%	2,30%	2,58%	17,20%	17,24%	
Fincombank	3,89%	4,37%	-0,65%	-0,36%	3,24%	4,01%	3,11%	4,05%	19,47%	22,31%	
BCR Chișinău	6,93%	4,78%	-0,49%	-0,46%	6,44%	4,32%	5,89%	4,26%	33,90%	26,39%	
Investprivatbank	1,14%	1,16%	0,24%	-0,95%	1,38%	0,21%	1,30%	0,20%	10,00%	2,05%	
Energbank	4,04%	2,43%	0,82%	2,31%	4,86%	4,74%	4,44%	4,69%	22,52%	27,25%	
Medii pe grup	4,27%	3,40%	-0,45%	-0,23%	3,81%	3,18%	3,41%	3,16%	20,62%	19,05%	
Bănci cu active mai mici de 1 000 mil. lei											
Unibank	5,76%	4,65%	-1,24%	0,77%	4,52%	5,42%	4,10%	5,40%	12,20%	15,80%	
Comerțbank	7,62%	5,54%	-2,10%	-1,38%	5,52%	4,15%	4,70%	3,95%	10,30%	11,04%	
ProCreditBank	0,00%	7,28%	-2,83%	-21,58%	-2,83%	-14,29%	-1,42%	-14,99%	-1,49%	-24,41%	
Universalbank	6,74%	6,17%	-2,48%	-6,16%	4,26%	0,02%	-1,86%	0,02%	-4,44%	0,05%	
Eurocreditbank	9,21%	9,68%	-1,76%	0,43%	7,45%	10,11%	6,11%	10,87%	9,01%	16,47%	
Medii pe grup	5,87%	6,67%	-2,08%	-5,58%	3,78%	1,08%	2,33%	1,05%	5,12%	3,79%	
Medii pe sistem	5,12%	4,80%	-0,97%	-1,88%	4,15%	2,92%	3,26%	2,88%	18,05%	16,54%	
Medii ponderate pe sistem	5,03%	4,24%	-0,48%	-0,19%	4,56%	4,05%	3,82%	4,00%	25,47%	23,96%	

Profitul Victoriabank în 2008 a depășit 225 mil. lei

ANUL 2008 A FOST PENTRU VICTORIABANK UNUL REZULTATIV ȘI DESTUL DE REUȘIT, FAPT DOVEDIT DE INDICATORUL DE RENTABILITATE AL CAPITALULUI ACȚIONAR ROE AL BĂNCII. ÎN BAZA REZULTATELOR PENTRU ANUL 2008, EL A CONSTITUIT 33,42% (ÎN 2007 – 38,24%).

Un rezultat atât de înalt a fost obținut din contul nivelului înalt al multiplicatorului de capital egal cu 6,85, și o înaltă rentabilitate a activelor – 4,88% (în 2007 – 5,39%). Diminuarea indicatorilor de eficiență, în raport

cu anul precedent, se explică, în general, prin majorarea creditelor nefavorabile cu 47,7% comparativ cu sfârșitul anului 2007. La data de 31 decembrie 2008, mărimea creditelor nefavorabile (după clasificarea substandard și mai

sus) a constituit 158 mil. lei față de 107 mil. lei la începutul anului. Corespunzător, a crescut și mărimea reducerilor la pierderile la credite de la 4,03% la începutul anului 2008 până la 4,59% la finele anului. Pentru formarea fondului

de risc pentru activele ce lucrează, banca a îndreptat în 2008 54,94 mil. lei.

De menționat că, în așteptarea regresului economic ca urmare a influenței crizei financiare mondiale, o abordare dură a formării reducerilor pentru eventuale pierderi la credite, este o măsură corectă, pe care o utilizează cu pricepere managerii băncii. Pe cât de adecvată este această abordare, va arăta controlul de audit.

În ultimul trimestru al anului 2008, marja procentuală netă a constituit 5,32% față de 6,86% la începutul anului. Reducerea acestui indicator a fost condiționată de diminuarea venitului procentual net, ca urmare a unor defalcări mai mari decât în 2007 în fondul de risc pentru active, ceea ce a adus băncii venit.

Volumul tuturor veniturilor neprocentuale a constituit în 2008 240,24 mil. lei, ceea ce depășește cu 60,09 mil. lei sau cu mai mult de o treime volumul tuturor cheltuielilor neprocentuale, care au constituit 180,16 mil. lei. Diferența, raportată la activele medii anuale ale băncii, constituie 1,46%, ceea ce este cu 22 puncte procentuale mai mult decât nivelul din 2007, care a constituit, corespunzător, 1,24%.

Nivelul pozitiv al marjei neprocentuale nete este un factor pozitiv al activității băncii, deoarece demonstrează că aceasta este în stare să facă față poverii cheltuielilor totale și administrative, fără a apela la venitul procentual net câștigat în cadrul operațiunilor active. Dinamica pozitivă a acestui indicator și nivelul său, care depășește 1%, dovedesc justetea politicii băncii în ceea ce privește deservirea de casă și administrarea operațiunilor în valută străină.

De menționat că, în baza rezultatelor anului 2007, doar la patru bănci - Banca de Economii, Investprivatbank, Energbank și

Bilanțul contabil al BC "Victoriabank" SA

Tabelul 1 mii lei

Denumirea poziției	31.12.2008	31.12.2007	Dev. 2008 față de 2007	
			abs.	rel.%
ACTIVE				
Existența mijloacelor bănești	245 166	207 208	37 958	18,32%
Mijloace bănești ce revin băncilor	164 412	137 932	26 480	19,20%
Minus: reducerile la pierderi pentru mijloacele bănești ce revin băncilor	1 032	82	950	1158,54%
Mijloace bănești nete ce revin băncilor	163 380	137 850	25 530	18,52%
Mijloace bănești ce revin BNM	904 406	447 227	457 179	102,23%
Mijloace amplasate overnight	41 167	60 000	-18 833	-31,39%
Minus: reducerile la pierderi pentru mijloacele bănești amplasate overnight	0	0	0	
HV achiziționate spre comercializare	0	2 857	-2 857	-100,00%
HV investiționale	425 298	337 503	87 795	26,01%
Minus: reducerile la pierderi pentru HV investiționale	16	15	1	6,67%
Total, HV nete	425 282	340 345	84 937	24,96%
Credite, total	3 501 059	2 825 233	675 826	23,92%
Cerințe față de leasingul financiar	0	0	0	
Minus: reducerile la pierderile pentru credite	160 553	113 842	46 711	41,03%
Credite nete și cerințe pentru leasingul financiar	3 340 506	2 711 391	629 115	23,20%
Mijloace de bază nete	143 798	115 998	27 800	23,97%
Procente calculate spre achitare	17 811	9 594	8 217	85,65%
Alte bunuri imobiliare	34 160	21 998	12 162	55,29%
Alte active	106 324	63 554	42 770	67,30%
Minus: reduceri pentru pierderile la alte active	3 145	8 969	-5 824	-64,93%
Alte active nete	103 179	54 585		
Total, active	5 418 855	4 106 196	1 312 659	31,97%
OBLIGAȚIUNI				
<i>Depozite neprocentuale</i>				
Mijloacele băncilor	11 637	21 507	-9 870	-45,89%
Conturi curente ale persoanelor fizice	171 128	231 624	-60 496	-26,12%
Conturi curente ale persoanelor juridice	387 232	346 051	41 181	11,90%
Total, depozite neprocentuale	569 997	599 182	-29 185	-4,87%
<i>Depozite procentuale</i>				
Mijloace bănești ce revin băncilor	111 140	21 691	89 449	412,38%
Depozite persoane fizice	2 916 454	1 974 521	941 933	47,70%
Depozite persoane juridice	891 940	782 849	109 091	13,94%
Total, depozite procentuale	3 919 534	2 779 061	1 140 473	41,04%
Total, depozite	4 489 531	3 378 243	1 111 288	32,90%
HV, comercializate cu răsкупărare ulterioară	0	0	0	
Mijloace împrumutate overnight	0	20 000	-20 000	-100,00%
Alte împrumuturi	63 463	97 784	-34 321	-35,10%
Dobinzi crescute spre plată	31 082	7 207	23 875	331,28%
Alte obligațiuni	44 623	38 067	6 556	17,22%
Datorii subordonate	0	0	0	
Rezerve pentru pierderile pentru obligațiunile convenționale	7 004	7 553	-549	-7,27%
În total, obligațiuni	4 635 703	3 548 854	1 086 849	30,63%
CAPITALUL ACȚIONAR				
<i>Acțiuni</i>				
Acțiuni simple emise	32 000	32 000	0	0,00%
Acțiuni privilegiate emise	0	0	0	
Minus: acțiuni trezoreriale	0	0	0	
Acțiuni în circulație, în total	32 000	32 000	0	0,00%
Excesul de capital	10 250	10 250	0	0,00%
Capitalul de rezervă	4 800	4 800	0	0,00%
Rezerve pentru reevaluarea activelor	0	0	0	
Alte rezerve	0	0	0	
Profitul nedistribuit	736 102	510 292	225 810	44,25%
Capitalul acționar, în total	783 152	557 342	225 810	40,52%
Total, pasive	5 418 855	4 106 196	1 312 659	31,97%

Victoriabank – indicatorul marjei neprocentuale nete a avut un nivel pozitiv, cel mai mare dintre care a fost înregistrat la Victoriabank.

Analizând cheltuielile neprocentuale, vom menționa că cheltuielile legate de remunerarea muncii, inclusiv impozitele corespunzătoare, au constituit în 2008 69,57 mil. lei sau 38,62% din volumul total al tuturor cheltuielilor neprocentuale. Plățile directe către angajați au constituit 52,65 mil. lei, dintre care 9,74 mil. le-au constituit premiile, ceea ce vorbește despre dependența mărimii veniturilor lucrătorilor băncii de indicatorul activității lor. De notat că fiecare leu plătit lucrătorilor a adus acționarilor băncii 4,29 lei profit.

Fiind o instituție financiară de o rentabilitate înaltă, banca menține lichiditatea la un nivel destul de înalt, majorînd-o comparativ cu 2007. Astfel, la situația din 31 decembrie 2008, coeficientul lichidității curente (P II) a constituit 31,65% față de 28,01% la data analogică din 2007. Nivelul coeficientului lichidității pe termen lung (P I), de asemenea, s-a îmbunătățit de la 0,74 la începutul anului pînă la 0,55 la finele lui.

În 2008, portofoliul de depozite procentuale a persoanelor fizice a crescut cu 47,70% sau, în expresie absolută, cu 941,93 mil. lei, ajungînd la 31 decembrie 2008 la 2,92 mlrd. lei. De asemenea, au crescut cu 13,94% sau cu 109,1 mil. lei depozitele procentuale ale persoanelor juridice, atingînd la finele anului trecut 891,94 mil. lei.

Portofoliul de credite al băncii a crescut în 2008 cu 675,83 mil. lei sau cu 23,92%, ajungînd la finele anului la 3,50 mlrd. lei.

În tabelele 1 și 2 este publicat bilanțul băncii și raportul despre rezultatele financiare (în mii de lei).

Mărimea activelor nete la o acțiune a crescut de la 174,17 lei pînă la 244,74 lei, adică cu 70,57 lei sau cu 40,52%. La Bursa de Valori

Raport privind veniturile și cheltuielile SA "Victoriabank"

Tabelul 2 mii lei

Denumirea poziției	2008	2007	Dev. 2008 față de 2007	
			abs.	rel.%
Venituri procentuale de la mijloacele financiare ce revin băncilor	8 412	12 688	-4 276	-33,70%
Venituri procentuale de la mijloacele amplasate overnight	6 188	7 375	-1 187	-16,09%
Venituri procentuale (dividende) de la hirtilele de valoare achiziționate pentru a fi comercializate	45	159	-114	-71,70%
Venituri procentuale de la hirtilele de valoare	58 587	40 369	18 218	45,13%
Venituri procentuale și recompense de comision la credite	543 309	327 409	215 900	65,94%
Total, venituri procentuale	616 541	388 000	228 541	58,90%
<i>Cheltuieli procentuale</i>				
Cheltuieli procentuale de la mijloacele financiare ce revin băncilor	4 819	5 155	-336	-6,52%
Cheltuieli procentuale la depozitele persoanelor fizice	317 577	139 063	178 514	128,37%
Cheltuieli procentuale la depozitele persoanelor juridice	64 621	34 230	30 391	88,78%
Total, cheltuieli procentuale la depozite	387 017	178 448	208 569	116,88%
Cheltuieli procentuale pentru creditele overnight	349	39	310	794,87%
Cheltuieli procentuale pentru alte împrumuturi	7 466	15 459	-7 993	-51,70%
Total, cheltuieli procentuale pentru împrumuturi	7 815	15 498	-7 683	-49,57%
Total, cheltuieli procentuale	394 832	193 946	200 886	103,58%
Venitul procentual net	221 709	194 054	27 655	14,25%
Minus: defalcările pentru activele procentuale	54 940	29 746	25 194	84,70%
Venitul procentual net, după reducerile la credite	166 769	164 308	2 461	1,50%
<i>Venituri (pierderile) neraportate la procente</i>				
Venituri de la HV achiziționate în scop de comercializare	11 461	977	10 484	1073,08%
Venituri de la HV investiționale	0	0	0	
Venituri din operațiuni cu valută străină	96 606	65 257	31 349	48,04%
Venituri din comisioane	123 752	121 144	2 608	2,15%
Alte venituri neraportate la procente	8 428	13 313	-4 885	-36,69%
Total venituri, neraportate la procente	240 247	200 691	39 556	19,71%
<i>Cheltuieli neraportate la procente</i>				
Cheltuieli pentru remunerarea muncii	42 912	31 232	11 680	37,40%
Premii	9 738	8 216	1 522	18,52%
Defalcări în fondul de pensii, de asigurări sociale, alte plăți de personal	16 924	11 490	5 434	47,29%
Cheltuieli la mijloacele de bază	36 968	32 435	4 533	13,98%
Impozite și taxe	872	814	58	7,13%
Servicii de consulting și audit	912	945	-33	-3,49%
Alte cheltuieli, neraportate la procente	76 749	57 081	19 668	34,46%
Defalcări pentru rezerve pentru pierderile de la acțiunile neprocentuale	-4 371	9 067	-13 438	-148,21%
Defalcări pentru rezerve pentru pierderile de la obligațiunile convenționale	-549	7 553	-8 102	-107,27%
Total, cheltuieli neraportate la procente	180 155	158 833	21 322	13,42%
Venitul curat, pînă la impozitare	226 861	206 166	20 695	10,04%
Impozitul pe venit	1 159	27 100	-25 941	-95,72%
Venit net (pierderi)	225 702	179 066	46 636	26,04%

a Moldovei, acțiunile Victoriabank, la finele lui ianuarie 2009, puteau fi cumpărate în cantități ne semnificative la prețul de 248 lei bucata, adică aproape la prețul de bilanț. Se poate de presupus că peste doi ani prețul acțiunilor băncii la bursă va fi de minimum două ori mai mare decît valoarea lor de bilanț.

Anul 2009 va fi un test de rezistență pentru sistemul bancar din Moldova. Analiza de mai sus dovedește suficienta rezervă pe care o are Victoriabank în acest sens. În opinia analiștilor, chiar și într-un an de criză, banca va înregistra rezultate pozitive. ■

Analizii companiei „Credit-Profit”

Sergiu
BALABAN

2008 NU A FOST UN AN UȘOR PENTRU BĂNCI. EUFORIA DE LA SUCESELE PRECEDENTE, ÎNCEPÎND CU JUMĂTATEA ANULUI, A ÎNCEPUT SĂ TREACĂ, ÎMPREUNĂ CU REDUCEREA ACTIVELOR ȘI A FLUXULUI DE CAPITAL VENIT ÎN ȚARĂ. DAR, DUPĂ CUM NE PUTEM CONVINDE DIN EXPERIENȚA STATELOR VECINE, PUTEA FI MULT MAI RĂU, DACĂ NU AR FI AVUT LOC CONSOLIDAREA APARATULUI POLITIC, DE STAT, DAR ȘI DACĂ AR FI LIPSIT SUSȚINEREA PRESEI. ÎN GENERAL, BĂNCILE, PROBABIL, ÎNȚELEG CĂ RĂMÎN DATOARE SOCIETĂȚII ȘI CĂ ACEASTĂ DATORIE VOR TREBUI S-O RESTITUIE ÎN 2009 – CU BANI, IAR ULTERIOR ȘI CU LOIALITATEA LOR.

Ratingul siguranței băncilor conform rezultatelor anului 2008

Judecînd după rezultatele activității în 2008, băncile arată destul de reușit. Creșterea a fost înregistrată, practic, la toți indicatorii. Dacă însă vom compara cu dinamica anilor precedenți, apoi dezvoltarea s-a stopat un pic. În 2007, creșterea activelor a fost de 40%, în 2008 – de 22,7%, dintre care cele lichide au crescut cu 28,6%, comparativ cu 39% în 2007.

Portofoliul de depozite, discutat pe larg în 2008, a crescut cu 18% (față de 34%), în special în contul persoanelor fizice, iar cel de credite – cu 19% (52%). În acest caz, principalii consumatori au fost persoanele juridice. Dinamica de succes a indicatorului a avut de suferit în a doua jumătate a anului, în special, în trimestrul patru, cînd

indicatorii au înregistrat minusuri, cu excepția celor privind capitalul normativ și capitalul acționar.

Cel mai greu lucru în acest rating s-a dovedit a fi alegerea punctului de calcul. Majoritatea cititorilor, care au întrebat de el, s-au interesat întîi de toate de dinamica ultimelor trei luni. Băncile însă preferă să acorde statistica

pentru un an. A fost interesant de monitorizat modul în care era dată publicității statistica. Băncile, indicatorii cărora erau buni, îi publicau și îi plasau pe site-urile lor cu jumătate de lună înaintea celor la care indicatorii lăsau de dorit. O parte din cei din urmă au admis chiar încălcarea cerințelor BNM, plasând rapoartele pe site cu întârziere.

Tabloul creșterii indicatorilor pentru trimestrul patru confirmă presupunerile din precedenta analiză, în care se vorbea despre punctele vulnerabile ale marilor bănci. Anume acestora, în calitatea lor de jucători de bază, le-a revenit povara refluxului capitalului atras. Printre ele figurează: Moldova-Agroindbank (portofoliul de depozite al căreia s-a diminuat cu 10,5%), Moldindconbank (-7,2%), Banca Socială (-6,6%), Banca de Economii (-2,3%) și Mobiasbancă (-1,7%). Se creează impresia că noua echipă de manageri ai Mobiasbancă a devenit în trimestrul patru excesiv de atentă, frînând dezvoltarea, care continua de la apariția acționarului francez al băncii. Ca o confirmare a celor spuse poate servi activitatea concurentului său de bază –

Eximbank, care, făcându-și loc cu coatele, a ajuns în primii cinci cei mai puternici actori pe piață.

Eximbank a știut să-și crească, în decurs de trei luni, nu doar depozitele cu 2,29%, dar și portofoliul de credite – cu 3,9%. În rezultatul măsurilor active, banca a reușit să obțină de la celelalte 15 bănci suplimentar 1% din piața accizelor și câte 0,5% la depozite și credite. În opinia observatorilor, succesul său se datorează nu atât reînnoirii și dezvoltării rețelei, ceea ce este vizibil, cât dobânzilor atrăgătoare și relațiilor de management bine puse la punct în cercurile de stat și comerciale. Dacă susținerea de marketing în raport cu persoanele fizice ar fi fost nițel mai activă, succesul ar fi fost și mai vizibil. În rating, banca s-a situat pe onorabilul loc doi, ceea ce nu este deloc rău.

Apropos, la capitolul marketing au făcut greșeli majoritatea băncilor mari și mici. În loc ca, în condițiile unei situații instabile, să-și promoveze avantajele, băncile „și-au strâns coada între picioare” și au început să-și reducă bugetele pentru publicitate. Despre faptul că această politică a fost greșită, au recunoscut

deja partenerii lor străini, care primii s-au confruntat cu criza.

Banca de Economii, începând anul cu un start bun, repede a pierdut din elan, trecând la „mers sportiv”. Posibil, colaboratorii săi au fost afectați psihologic de situația incertă legată de o posibilă privatizare. Refuzul ulterior al Guvernului de a vinde banca este pe deplin justificat – aceasta nu poate fi vândută în condițiile unei serioase diminuări a cererii pentru acțiunile instituțiilor financiare. Banca de Economii a pierdut, după rezultatele anuale, 0,5% din piață.

În 2008 s-au activizat vizibil băncile din eșalonul doi - BCR Chișinău, Investprivatbank și Comerțbank. Ele ies treptat din culoarul îngust unde ani în șir s-au simțit destul de confortabil și, principalul, în siguranță. Dar acum, aceste bănci, din câte se vede, conștientizează că, fără extinderea spectrului de servicii, clienți și reprezentanțe, nu poți să te descurci. BCR Chișinău pune accentul pe lucrul cu clienții orientați spre UE. În context face să amintim că exportul în Europa a crescut timp de un an, după datele preliminare, cu aproape 40%.

PROFITUL NET AL BĂNCILOR

	Creștere în %	2007	2008
Banca de Economii	7,9	195 260 132	210 735 719
Banca Socială	44,2	44 004 054	63 474 738
BCR Chișinău	-0,6	68 430 042	68 029 947
Comerțbank	-2,2	15 283 283	14 950 671
Energbank	25,9	35 905 641	45 209 938
EuroCreditBank SA	98,9	11 778 772	23 423 645
Eximbank	97,1	57 436 446	113 231 765
Fincombank	41,8	41 100 120	58 272 606
Investprivatbank	-39,7	11 164 022	6 734 500
M-Agroindbank	22,1	234 635 741	286 582 516
Mobiasbanca	-22,4	91 165 965	70 753 333
Moldindconbank	-4,6	91 441 302	87 208 147
Unibank	3,7	22 061 594	22 872 568
Universalbank	777,8	-5 193 708	2 584 389
Victoriabank	25,4	180 004 258	225 702 321
ProCredit Bank	0,0	-1 757 577	-29 463 145
Total	16,3	1 092 720 087	1 270 303 658

Cota de piață în % și schimbările în raport cu perioada precedentă de raportare

Locul		În active (%)	Schimbări (p.p.)	Față de portofoliul de credite (%)	Schimbări (p.p.)	De depozite (%)	Schimbări (p.p.)
1	M-Agroindbank	18,8	-2,8	23,5	0,6	19,6	-3,4
2	Victoriabank	14,0	1,1	1,7	-12,0	16,6	2,0
3	Moldindconbank	11,8	0,4	14,7	1,9	13,9	0,9
4	Mobiasbanca	9,7	1,5	10,4	2,7	7,3	-0,6
5	Eximbank	9,6	1,0	10,9	2,0	6,1	0,5
6	Banca de Economii	9,1	-0,4	9,2	1,3	9,8	-0,1
7	Banca Socială	5,8	-0,9	6,6	0,3	5,1	-0,6
8	BCR Chișinău	4,9	0,4	5,8	0,8	5,9	0,9
9	Fincombank	4,6	-0,7	5,1	0,3	4,2	-0,7
10	Investprivatbank	4,1	0,7	5,2	2,0	5,0	1,0
11	Energbank	3,4	0,1	3,3	0,3	3,7	0,3
12	Unibank	1,5	-0,2	1,2	-0,2	1,1	0,1
13	Comerțbank	1,5	0,3	1,4	0,4	1,4	0,5
14	ProCredit Bank	0,8	0,4	0,6	0,0	0,6	0,0
15	Universalbank	0,7	-0,3	0,7	-0,3	0,2	-0,6
16	EuroCreditBank	0,6	0,0	0,4	0,1	0,2	0,0

Investprivatbank a implementat cardurile cu cip, mizând pe faptul că aceasta va atrage clienți suplimentari, și a început să desfășoare mult mai flexibil operațiunile de schimb. Din punctul de vedere al concurenților, miza pe cip nu va da un câștig rapid și vizibil în lupta pentru piață. „Cel mai probabil este că populația autohtonă va trece la alte tipuri de plăți electronice, inclusiv mobile, decât va vedea și va simți diferența

între cardurile magnetice și cu cip. Altceva este ce va putea să propună noua bancă în baza acestor carduri”, a spus unul dintre clienții băncii.

Noilor manageri ai Moldindconbank și Comerțbank nu le-a mers. Ei sînt nevoiți să facă primii pași și să-și demonstreze capacitățile în timpuri grele. E drept, managerul Comerțbank, pur și simplu, nu reușește să reacționeze la ce se întîmplă în jur, deoarece

tot finalul de an a fost ocupat cu trecerea în noul oficiu al băncii. Indiferent de aceasta, succesele băncii sînt evidente – activele au crescut cu aproape 50%, portofoliul de depozite – cu 75%, activele lichide – cu 81% (!). În mare parte, aceste succese au devenit posibile grație susținerii acționarilor, care au majorat capitalul cu 75,2%. Anume din cauza indicatorilor exagerat de avansați banca nu numai că nu a

RENTABILITATEA ACTIVELOR

n/n	Denumirea	Potrivit rezultatelor 2008	3 trim. 2008	2007	2008 - 3 trim. 2008	2008-2007
1	Banca de Economii	6,1	7,32	5,07	-1,22	1,03
2	Banca Socială	2,82	2,58	2,3	0,24	0,52
3	BCR Chișinău	4,05	4,26	5,89	-0,21	-1,84
4	Comerțbank	3,16	3,95	4,7	-0,79	-1,54
5	Energbank	3,73	4,69	4,44	-0,96	-0,71
6	EuroCreditBank SA	10,63	10,87	6,11	-0,24	4,52
7	Eximbank	3,69	4,7	2,77	-1,01	0,92
8	Fincombank	3,28	4,05	3,11	-0,77	0,17
9	Investprivatbank	0,47	0,2	1,3	0,27	-0,83
10	M-Agroindbank	4,49	4,46	4,08	0,03	0,41
11	Mobiasbanca	2,24	3,02	3,98	-0,78	-1,74
12	Moldindconbank	1,99	2,5	3,03	-0,51	-1,04
13	Unibank	3,9	5,4	4,1	-1,5	-0,20
14	Universalbank	0,98	0,02	-1,86	0,96	2,84
15	Victoriabank	4,71	4,71	5,39	0	-0,68
16	ProCredit Bank	-14,31	-14,99	-1,42	0,68	-12,89

RAPORTUL ACTIVELOR

	Față de portofoliul de credite în %	De depozite %
Banca de Economii	89	34
Banca Socială	67	64
BCR Chișinău	60	20
Comertbank	101	45
Energbank	92	31
EuroCreditBank SA	176	312
Eximbank	67	126
Fincombank	73	58
Investprivatbank	50	19
M-Agroindbank	52	38
Mobiasbanca	76	90
Moldindconbank	52	22
Unibank	129	93
Universalbank	106	384
Victoriabank	62	21
ProCredit Bank	162	108

avansat în rating, dar, după cum este evident, a coborât pînă pe penultima poziție, deoarece este evident că un atare nivel va fi greu de menținut ulterior. De menționat că ratingul are la bază raportul indicatorilor față de o instituție ideală pentru piața moldovenească.

Liderul ratingului – Victoriabank – continuă să uimească. Ea nu numai că nu reduce din turajii, dar, chiar și în timpuri grele, accelerează vizibil. În trimestrul patru, banca și-a sporit activele, depozitele și capitalul lichid cu 4%. Nu este exclusă și în acest caz s-a resimțit ajutorul acționarilor (+8%), dar, evaluîndu-i activitatea pentru un an, se poate de concluzionat că nu aceasta este principalul. Îmbunătățirea indicatorilor de bază cu o treime timp de un an (creșterea depozitelor și activelor cu 32%) e posibilă doar în condițiile unei bune activități a întregului colectiv al băncii. În rezultat, Victoriabank a reușit să cîștige timp de un an suplimentar încă 1% din piață, profitul său majorîndu-se cu 25,4% pînă la 225,7 mil. lei.

Premise

Evidenta reducere a activității de creditare și a fluxurilor de bani, atît de peste hotare, cît și de la agenții economici, continuarea refluxului de bani din depozite, mai devreme sau mai tîrziu va introduce corective în activitatea băncilor și nu în direcția pozitivă. Oare pentru cît timp au băncile rezerve de bani și nu numai pentru a menține o situație stabilă? Vom asista și la momente în sectorul bancar cînd va trebui să constatăm că „cine a fost nimic, acela va deveni totul”?

Multe în această luptă vor depinde de loialitatea acționarilor. Creșterea veniturilor în 2008 cu 16% este, desigur, un lucru bun, dar dacă acționarii se vor zgîrci și vor decide să retragă banii din circuitul băncilor, plătind procente pentru acțiuni, acestora le va fi greu. Probabil, 1,27 mlrd. lei profit pentru

instituțiile financiare străine nu sînt bani mulți, dar pentru cele locale – suficienți.

Reducerea nivelului rezervelor obligatorii va ajuta la redresarea situației. Ce-i drept, dacă luăm în calcul faptul că acești bani acum se calculează în rezerve valutare, pentru a nu înrăutăți iluzia bunăstării, BNM va reduce marja timp îndelungat și în mici porții. În general, perspectivele băncilor nu sînt atît de pesimiste, după cum încearcă să le prezinte oponenții politici și economici. Dacă cu componența oponenților politici totul este clar, apoi despre oponenții economici, probabil, majoritatea nu prea știu nimic. De exemplu, zvonurile despre problemele în sistem pot fi vehiculate de colaboratorii companiilor de asigurări, care se ocupă activ de asigurarea vieții și de diferite programe de pensionare. Pentru ei, cîștigul este evident – ei, ca și băncile, promet dobînzii pentru mijloacele atrase.

Din categoria „oponenților economici” fac parte și acei care sînt extrem de nemulțumiți de majorarea dobînzilor la credite. Dar aici băncile singure sînt vinovate. În primul rînd, ele fac acest lucru nu tocmai tacticos – pînă la încheierea termenului de acțiune a contractelor, avertizînd

cu două-trei zile înainte la telefon. Pentru companiile serioase, care-și construiesc businessul luînd în calcul contractele de lungă durată, o atare abordare este de neconceput. Sub presiunea corpului de deputați, BNM insistă că actualele dobînzii la credite sînt ilogic de mari. A oferi credite cu o dobîndă de 28% pe fundalul unei inflații de 7,3% – așa ceva nu există nici într-o țară. Dar cei de la BNM, la fel ca și băncile, înțeleg că stabilitatea în sistemul bancar este asigurată parțial de dobînzile la depozite înalte. Deocamdată, populația este interesată să-și țină banii pe conturi și, cu o anumită doză de risc, își aduce economiile pentru a le ținea în bănci, dar nu acasă. ■

Ratingul băncilor, pe care îl prezintă revista economico-financiară „Profit”, exprimă opinia redacției asupra capacității managementului băncii de a atrage eficient resurse și a le plasa sigur, respectînd o lichiditate ridicată (dar nu excesivă) și obținînd, totodată, o rentabilitate maxim posibilă, dar onorîndu-și onest, în același timp, toate angajamentele față de clienți.

Ratingul băncilor nu este o recomandare pentru inițierea sau suspendarea colaborării cu o bancă anumită, și nici o opinie asupra prețului de piață al acțiunilor lor. Prezentul rating se bazează pe rapoartele oficiale ale băncilor comerciale.

RAKING-URILE BĂNCILOR LA CREȘTEREA (REGRESUL) DE MIJLOACE A PRINCIPALILOR INDICATORI AI ACTIVITĂȚII ÎN TR. IV COMPARATIV CU TR. III 2008

La creșterea activelor

Locul		%		lei
1	Comerțbank	14,12	Eximbank	308 744 317
2	Universalbank	14,06	Victoriabank	229 718 717
3	Eximbank	9,06	BCR Chișinău	147 114 813
4	BCR Chișinău	8,33	Comerțbank	69 756 801
5	Victoriabank	4,43	Investprivatbank	40 527 877
6	Investprivatbank	2,60	Universalbank	33 878 670
7	Energbank	1,43	Energbank	18 387 607
8	Mobiasbanca	0,03	Mobiasbanca	1 093 181
9	EuroCreditBank SA	-1,45	EuroCreditBank SA	-3 360 507
10	Banca de Economii	-2,25	Unibank	-55 887 671
11	Banca Socială	-3,75	Banca de Economii	-81 559 336
12	Fincombank	-4,52	Fincombank	-84 461 470
13	Moldindconbank	-5,97	Banca Socială	-87 781 485
14	M-Agroindbank	-7,05	Moldindconbank	-290 841 709
15	Unibank	-8,76	M-Agroindbank	-552 380 925

La creșterea depozitelor (total)

Locul		%		lei
1	Comerțbank	21,91	Victoriabank	195 748 732
2	BCR Chișinău	8,75	BCR Chișinău	128 367 257
3	Victoriabank	4,56	Comerțbank	69 698 928
4	Investprivatbank	2,68	Eximbank	36 783 267
5	Eximbank	2,29	Investprivatbank	35 109 752
6	Energbank	1,40	Energbank	13 730 039
7	Mobiasbanca	-1,72	EuroCreditBank SA	-18 594 447
8	Banca de Economii	-2,30	Unibank	-27 595 026
9	Banca Socială	-6,58	Universalbank	-31 207 889
10	Fincombank	-7,07	Mobiasbanca	-34 377 051
11	Moldindconbank	-7,22	Banca de Economii	-62 155 105
12	Unibank	-8,37	Fincombank	-86 007 551
13	M-Agroindbank	-10,49	Banca Socială	-96 675 852
14	EuroCreditBank SA	-25,09	Moldindconbank	-292 871 191
15	Universalbank	-35,48	M-Agroindbank	-619 276 284

La creșterea obligațiunilor

Locul		%		lei
1	Universalbank	24,12	Eximbank	297 609 708
2	Comerțbank	21,18	Victoriabank	169 068 061
3	Eximbank	11,66	BCR Chișinău	131 082 363
4	BCR Chișinău	8,82	Comerțbank	68 443 230
5	Victoriabank	3,79	Universalbank	31 333 611
6	Energbank	1,21	Energbank	12 912 763
7	Mobiasbanca	-0,07	Mobiasbanca	-2 095 473
8	Investprivatbank	-2,40	EuroCreditBank SA	-8 933 873
9	Banca de Economii	-3,73	Investprivatbank	-34 248 026
10	Banca Socială	-5,44	Unibank	-54 844 811
11	Fincombank	-5,79	Fincombank	-89 177 396
12	Moldindconbank	-6,78	Banca de Economii	-105 507 742
13	M-Agroindbank	-8,90	Banca Socială	-107 796 896
14	EuroCreditBank SA	-11,33	Moldindconbank	-296 815 619
15	Unibank	-12,78	M-Agroindbank	-590 433 164

La creșterea capitalului acționar

Locul		%		lei
1	Investprivatbank	57,38	Investprivatbank	74 775 903
2	Victoriabank	8,39	Victoriabank	60 650 656
3	BCR Chișinău	5,73	M-Agroindbank	38 052 239
4	Banca Socială	5,56	Banca de Economii	23 948 406
5	ProCredit Bank	4,31	Banca Socială	20 015 411
6	EuroCreditBank SA	3,64	BCR Chișinău	16 032 450
7	M-Agroindbank	3,16	Eximbank	11 134 576

8	Banca de Economii	2,99	Moldindconbank	5 973 910
9	Energbank	2,46	EuroCreditBank SA	5 573 366
10	Universalbank	2,29	Energbank	5 474 844
11	Fincombank	1,43	Fincombank	4 715 926
12	Eximbank	1,30	ProCredit Bank	4 658 428
13	Moldindconbank	1,22	Mobiasbanca	3 188 654
14	Comerțbank	0,77	Universalbank	2 545 059
15	Mobiasbanca	0,53	Comerțbank	1 313 371

La activele lichide

Locul		%		lei
1	Comerțbank	61,26	Eximbank	148 035 000
2	Eximbank	13,70	Comerțbank	96 878 430
3	Universalbank	9,70	Mobiasbanca	85 916 000
4	Mobiasbanca	6,24	Victoriabank	77 128 000
5	Victoriabank	4,71	Investprivatbank	15 372 000
6	Investprivatbank	4,63	Universalbank	6 427 000
7	BCR Chișinău	-0,14	BCR Chișinău	-621 150
8	Fincombank	-2,14	Energbank	-10 137 450
9	Energbank	-2,31	Fincombank	-11 328 600
10	Banca de Economii	-7,26	EuroCreditBank SA	-16 885 000
11	M-Agroindbank	-11,43	Unibank	-29 506 000
12	Unibank	-13,35	Banca de Economii	-97 975 000
13	EuroCreditBank SA	-14,64	Banca Socială	-131 259 000
14	Banca Socială	-16,71	M-Agroindbank	-242 208 000
15	Moldindconbank	-19,23	Moldindconbank	-307 671 000

La mijloacele de bază

Locul		%		lei
1	Comerțbank	64,60	Victoriabank	19 693 346
2	Investprivatbank	48,36	Banca de Economii	18 134 299
3	BCR Chișinău	25,73	Investprivatbank	16 975 349
4	Universalbank	22,83	Comerțbank	10 978 266
5	Victoriabank	15,87	Fincombank	9 949 046
6	Mobiasbanca	11,48	Mobiasbanca	9 770 854
7	Banca de Economii	9,82	Universalbank	6 340 144
8	Fincombank	7,16	Moldindconbank	4 171 433
9	Moldindconbank	4,35	BCR Chișinău	2 815 088
10	Unibank	2,55	Eximbank	1 155 169
11	Eximbank	1,20	Banca Socială	931 521
12	Banca Socială	0,94	Unibank	544 264
13	EuroCreditBank SA	0,82	Energbank	521 801
14	Energbank	0,71	EuroCreditBank SA	224 994
15	M-Agroindbank	-0,32	M-Agroindbank	-1 159 632

La portofoliul de credite

Locul		%		lei
1	BCR Chișinău	8,21	BCR Chișinău	90 506 934
2	EuroCreditBank SA	5,26	Eximbank	83 124 326
3	Eximbank	3,87	Banca Socială	29 012 644
4	Energbank	3,63	Investprivatbank	27 306 994
5	Investprivatbank	2,63	Energbank	23 886 070
6	Banca Socială	2,20	Victoriabank	11 149 743
7	Victoriabank	0,33	EuroCreditBank SA	4 143 838
8	Banca de Economii	-1,08	Universalbank	-2 327 566
9	Universalbank	-1,71	Comerțbank	-10 671 732
10	Moldindconbank	-1,75	Banca de Economii	-20 346 392
11	Mobiasbanca	-3,21	Moldindconbank	-53 466 120
12	Comerțbank	-3,66	Fincombank	-67 307 798
13	M-Agroindbank	-5,76	Mobiasbanca	-70 418 661
14	Fincombank	-6,11	Unibank	-79 134 512
15	Unibank	-23,72	M-Agroindbank	-293 714 192

RAKING-UL BĂNCILOR DUPĂ CREȘTEREA (REGRESUL) MIJLOACELOR INDICATORILOR DE BAZĂ AI ACTIVITĂȚII ÎN 2008 ÎN RAPORT CU 2007

La creșterea activelor

Locul		%		lei
1	Comerțbank	47,80	Victoriabank	1 312 658 155
2	Investprivatbank	45,16	Mobiasbanca	1 136 617 466
3	Mobiasbanca	43,58	Eximbank	995 242 378
4	Eximbank	36,56	Moldindconbank	928 978 958
5	BCR Chișinău	32,32	Banca de Economii	505 943 802
6	Victoriabank	31,97	Investprivatbank	497 103 495
7	Moldindconbank	25,47	BCR Chișinău	467 199 724
8	Energbank	23,61	M-Agroindbank	397 802 942
9	Banca de Economii	16,65	Energbank	249 953 385
10	EuroCreditBank SA	15,86	Comerțbank	182 318 654
11	Unibank	10,43	Banca Socială	110 168 475
12	Fincombank	5,85	Fincombank	98 712 426
13	M-Agroindbank	5,77	Unibank	54 982 474
14	Banca Socială	5,14	EuroCreditBank SA	31 318 681
15	Universalbank	-15,22	Universalbank	-49 353 928

La creșterea depozitelor (total)

Locul		%		lei
1	Comerțbank	75,53	Victoriabank	1 111 288 029
2	Investprivatbank	46,49	Moldindconbank	760 196 796
3	BCR Chișinău	37,31	BCR Chișinău	433 689 572
4	Victoriabank	32,90	Investprivatbank	427 128 471
5	Energbank	28,15	Banca de Economii	360 811 040
6	Eximbank	26,71	Eximbank	346 166 991
7	Moldindconbank	25,31	Energbank	218 944 909
8	Unibank	24,00	Comerțbank	166 848 753
9	Banca de Economii	15,82	Mobiasbanca	144 777 006
10	Mobiasbanca	7,94	Banca Socială	62 430 558
11	Banca Socială	4,77	Unibank	58 434 158
12	Fincombank	1,26	Fincombank	14 107 843
13	M-Agroindbank	-0,49	EuroCreditBank SA	-2 252 469
14	EuroCreditBank SA	-3,90	M-Agroindbank	-25 937 704
15	Universalbank	-71,26	Universalbank	-140 713 453

La creșterea obligațiunilor

Locul		%		lei
1	Comerțbank	74,65	Victoriabank	1 086 848 838
2	Eximbank	44,71	Mobiasbanca	885 575 916
3	Investprivatbank	41,58	Eximbank	880 799 589
4	Mobiasbanca	39,37	Moldindconbank	830 427 781
5	BCR Chișinău	33,79	Investprivatbank	409 074 666
6	Victoriabank	30,63	BCR Chișinău	408 329 957
7	Moldindconbank	25,55	Banca de Economii	295 524 008
8	Energbank	23,41	Energbank	205 005 989
9	EuroCreditBank SA	12,73	Comerțbank	167 367 783
10	Banca de Economii	12,19	M-Agroindbank	147 272 665
11	Unibank	10,32	Fincombank	76 891 998
12	Fincombank	5,60	Banca Socială	46 693 738
13	Banca Socială	2,55	Unibank	35 023 843
14	M-Agroindbank	2,50	EuroCreditBank SA	7 895 038
15	Universalbank	-24,36	Universalbank	-51 938 317

La capitalul acționar

Locul		%		lei
1	Investprivatbank	75,20	Mobiasbanca	251 041 550
2	Mobiasbanca	69,94	M-Agroindbank	250 530 277
3	Victoriabank	40,52	Victoriabank	225 809 317
4	Banca de Economii	34,24	Banca de Economii	210 419 794
5	M-Agroindbank	25,22	Eximbank	114 442 756
6	BCR Chișinău	24,83	Moldindconbank	98 551 177

7	Moldindconbank	24,77	Investprivatbank	88 028 829
8	Energbank	24,57	Banca Socială	63 474 737
9	Banca Socială	20,06	BCR Chișinău	58 869 767
10	EuroCreditBank SA	17,30	Energbank	44 947 396
11	Eximbank	15,22	EuroCreditBank SA	23 423 645
12	Unibank	10,74	Fincombank	21 820 428
13	Comerțbank	10,47	Unibank	20 158 631
14	Fincombank	6,96	Comerțbank	16 314 504
15	Universalbank	2,33	Universalbank	2 584 389

La activele lichide

Locul		%		lei
1	Eximbank	81,19	Victoriabank	564 755 000
2	Comerțbank	72,15	Eximbank	550 610 000
3	Energbank	58,77	Mobiasbanca	484 278 000
4	Mobiasbanca	49,54	Moldindconbank	375 734 000
5	Victoriabank	49,10	M-Agroindbank	209 506 000
6	BCR Chișinău	43,53	Energbank	158 403 480
7	Moldindconbank	41,01	BCR Chișinău	136 563 785
8	Investprivatbank	17,78	Comerțbank	106 881 600
9	Unibank	17,10	Investprivatbank	52 461 000
10	M-Agroindbank	12,57	Unibank	27 954 500
11	EuroCreditBank SA	0,99	Banca de Economii	2 648 000
12	Banca de Economii	0,21	EuroCreditBank SA	969 000
13	Fincombank	-5,50	Universalbank	-13 198 000
14	Banca Socială	-10,65	Fincombank	-30 154 000
15	Universalbank	-15,37	Banca Socială	-77 993 000

La mijloacele de bază

Locul		%		lei
1	Comerțbank	197,78	Banca de Economii	55 123 258
2	Investprivatbank	111,39	Fincombank	46 183 920
3	Universalbank	94,41	Mobiasbanca	32 068 646
4	BCR Chișinău	64,78	Victoriabank	27 798 963
5	Mobiasbanca	51,03	Investprivatbank	27 444 040
6	Fincombank	44,94	Eximbank	23 185 419
7	Banca de Economii	37,34	Comerțbank	18 579 443
8	Eximbank	31,28	Universalbank	16 566 536
9	Victoriabank	23,96	Moldindconbank	11 159 534
10	Moldindconbank	12,56	BCR Chișinău	5 407 914
11	Unibank	0,13	Unibank	27 387
12	Banca Socială	-0,83	EuroCreditBank SA	-723 570
13	EuroCreditBank SA	-2,54	Banca Socială	-835 345
14	M-Agroindbank	-3,61	Energbank	-4 393 612
15	Energbank	-5,60	M-Agroindbank	-13 338 083

La portofoliul de credite

Locul		%		lei
1	Investprivatbank	67,58	Victoriabank	629 114 498
2	Comerțbank	41,93	Mobiasbanca	590 990 963
3	Mobiasbanca	38,60	Eximbank	466 758 355
4	EuroCreditBank SA	36,68	Moldindconbank	452 634 585
5	Eximbank	26,47	Investprivatbank	429 184 762
6	Victoriabank	23,20	Banca de Economii	303 332 135
7	Banca de Economii	19,35	M-Agroindbank	248 705 577
8	BCR Chișinău	19,06	BCR Chișinău	190 916 322
9	Moldindconbank	17,74	Banca Socială	100 059 043
10	Energbank	11,24	Comerțbank	83 003 024
11	Fincombank	8,27	Fincombank	79 030 284
12	Banca Socială	8,03	Energbank	68 961 806
13	M-Agroindbank	5,46	EuroCreditBank SA	22 244 805
14	Unibank	-12,39	Unibank	-36 010 136
15	Universalbank	-31,78	Universalbank	-62 239 436

RATINGUL SIGURANȚEI BĂNCILOR CONFORM REZULTATELOR ANULUI 2008

Locul în rating	Banca	Active, total	Lichiditate		Suficiența de capital		Calitatea activelor			Calitatea pasivelor			Rentabilitatea			Dinamica dezvoltării		Total
			K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	K9	K10	K11	K12	K13	K14		
Active peste 3,5 mlrd. lei																		
1	Victoriabank	5 418 854 564	124,84	124,98	18,00	45,30	83,31	33,11	6,42	10,25	58,68	80,00	70,00	28,47	7,84	6,56	697,75	
2	Eximbank	3 717 300 855	121,24	124,77	29,06	99,29	81,07	22,53	6,33	13,98	34,91	36,24	31,71	20,82	16,04	-13,76	624,23	
3	Banca de Economii	3 544 837 776	1,00	123,26	28,72	99,99	71,33	30,78	13,83	13,48	58,84	71,55	62,60	40,64	-3,98	-0,45	612,64	
4	Mobiasbanca	3 744 781 961	121,83	117,72	19,43	60,19	76,58	34,23	6,13	12,57	38,06	33,62	29,41	12,92	0,05	0,13	562,86	
5	M-Agroindbank	7 286 218 793	63,03	80,42	18,70	15,06	89,13	20,21	11,82	9,82	53,01	72,72	63,63	26,89	-12,48	4,90	516,87	
6	Moldindconbank	4 576 902 825	103,76	109,50	13,32	1,00	88,70	29,34	5,28	8,34	55,88	49,44	43,26	13,03	-10,58	3,23	513,51	
Active de la 1 mlrd. până la 3,5 mlrd. lei																		
7	Energbank	1 308 484 385	84,19	124,88	20,34	78,94	70,50	26,95	13,68	11,55	55,89	58,73	51,39	23,62	2,52	-14,29	608,88	
8	BCR Chișinău	1 912 673 326	124,45	41,48	19,26	46,46	84,26	36,20	1,74	8,78	59,81	63,82	55,85	24,32	14,75	0,14	581,31	
9	Banca Socială	2 254 399 774	123,55	115,63	18,50	25,82	80,69	30,61	10,76	10,50	44,37	52,61	46,03	19,25	-6,64	5,98	577,66	
10	Fincombank	1 785 702 558	103,76	115,63	23,07	21,56	78,33	15,27	20,17	11,20	47,21	48,89	42,78	22,31	-8,00	5,14	547,35	
11	Investprivatbank	1 597 975 799	115,23	1,00	14,01	30,92	90,00	14,79	7,88	7,55	58,55	10,40	9,10	2,88	4,61	25,00	391,91	
Active sub 1,5 mlrd. lei																		
12	EuroCreditBank SA	228 758 739	124,97	107,45	80,00	80,00	48,96	44,95	29,29	70,00	48,11	44,25	38,72	70,00	-2,56	1,79	785,92	
13	Unibank	582 241 041	102,25	124,83	44,58	99,25	59,08	50,00	9,08	20,28	48,85	30,46	26,65	26,86	-15,51	6,72	633,38	
14	Comerțbank	563 776 256	100,00	100,00	38,42	96,84	67,34	9,43	12,00	20,75	60,00	23,86	20,88	18,13	25,00	1,77	594,42	
15	Universalbank	274 920 516	123,26	89,79	49,94	99,09	65,68	12,98	30,00	21,99	21,33	6,51	5,69	6,43	24,88	-25,00	532,56	

WIESBADEN

FRANKFURT/MAIN

MAINZ

Willkommen in Deutschland!

*Text: Lilia GUREZ
Foto: Simion CIOCHINA*

VĂ PLACE ORDINEA ȘI CURĂȚENIA? DAR CRENVURȘTII CU MUȘTAR ȘI CARTOFI PRĂJIȚI? SÎNTEȚI UN CETĂȚEAN RESPONSABIL, CARE TRAVERSEAZĂ STRADA DOAR LA VERDE ȘI MERGEȚI ÎN MOD OBLIGATORIU LA VOT? ATUNCI, BINE AȚI VENIT ÎN GERMANIA!

În luna ianuarie, grație Ambasadei Republicii Federale Germane de la Chișinău, un grup de 11 de jurnaliști, care mai bine de jumătate de an au studiat limba germană, au vizitat una dintre cele mai puternice țări din Uniunea Europeană – Germania. Vizita a avut și un scop concret: participarea la alegerile locale repetate în landul

Hessen, capitala căruia este orașul Wiesbaden. Landul Hessen are 6,6 mil. de locuitori, dintre care 4,4 mil. - cu drept de vot. În acest land se află orașele Frankfurt/Main, care este considerat capitală financiară a Germaniei și poate cel mai modern oraș german, dar și Mainz, cunoscut pentru universitatea sa și partea istorică a orașului. Nici unul dintre

acest orașe nu depășește numărul de locuitori de 1 mil., dar viața de zi cu zi a germanilor de aici este foarte intensă și total diferită de cea a moldovenilor. Spun aceasta deoarece programul organizat, pentru o săptămână, de către experții de la Institutul Goethe a fost unul pe cât de încărcat, pe atât de interesant.

Locuri ce merită vizitate

Capitala landului Hessen, Wiesbaden, are circa 300 mii de locuitori și este celebră prin băile sale termale. Practic, Wiesbaden este un fel de concurent al orașelului Baden-Baden. În fiecare an, Wiesbaden este vizitat de zeci de mii de turiști care vin aici nu doar pentru locurile pitorești, dar și pentru tratament. Dacă doriți să mergeți la un centru SPA din Wiesbaden, unde veți găsi toate tipurile de saună, jacuzzi, dar și masaj, atunci pentru o zi veți scoate din buzunar doar 18,5 euro. Și nu uitați, de costum de baie nu veți avea nevoie, chiar dacă aceste centre sînt vizitate atît de femei, cît și de bărbați. Orașelul Wiesbaden se află la circa 40 minute de mers cu trenul de Frankfurt, o distanță destul de modestă pentru nemți, care s-au obișnuit să meargă zilnic la serviciu în alt oraș.

Frankfurtul se deosebește de celelalte orașe ale Germaniei. Aici se află sediul central al celor mai mari bănci din Germania, diferite companii de proporții, clădiri înalte de pînă la 300 metri, magazine foarte scumpe și, desigur, pe străzi, bărbați îmbrăcați la costum și femei elegante. Orașul deține de mult timp titlul de capitală financiară a Germaniei. Bursa din Frankfurt este cea mai mare din țară, ocupîndu-se de 85% din acțiunile din Germania și este una dintre cele mai mari din lume. În Frankfurt se află, de asemenea, sediul Băncii Centrale Europene, cel al Băncii Federale (de stat) Germane (Deutsche Bundesbank), precum și sediile unui mare număr de bănci comerciale private, cum ar fi: Deutsche Bank, Dresdner Bank, Commerzbank ș.a. Frankfurtul este și centru pentru o serie de afaceri comerciale pe scară largă, cum ar fi renumitul Tîrg anual de la Frankfurt (Messe Frankfurt).

Tot în Frankfurt se află și casa scriitorului Johann Wolfgang von Goethe. Aici el a trăit pînă la

Apa din acest izvor vine de la 2000 metri. La ieșire temperatura apei atinge 85C°. În antichitate romanii foloseau apa în scopuri curative, iar aluviunile care se formează la ieșire – în scopuri cosmetice și la vopsirea părului.

vîrsta de 26 ani. Dacă aveți ocazia să vizitați acest oraș, nu ezitați să treceți și pe la casa-muzeu, care, deși în cea mai mare parte a fost restaurată, păstrează acel aer de epocă, care nu mai poate fi întîlnit nicăieri. În această casă, la etajul doi (Goethe făcea parte dintr-o familie foarte bogată), se află un ceas, înalt de peste 2 m și vechi de 263 de ani. Acest ceas, familia Goethe l-a primit cadou de la un prieten, iar valoarea lui actuală este inestimabilă.

Dacă ajungeți în Frankfurt,

La o demonstrație electorală a partidului die Grünen (Verzii) – partidul care a fost pe locul patru în alegeri.

nu ezitați să treceți și pe la operă. Deși, aici, actorii nu poartă costume speciale, iar decorul este unul destul de modest, arta cu care aceștia își joacă rolul te lasă fără cuvinte. Tradițional, sala Teatrului de operă este una arhiplină, iar la final, spectatorii nu se lenevesc să bată din palme. Prețul biletelor la operă poate ajunge și la 200 de euro, dar aceasta este doar atunci cînd are loc o premieră. Dacă însă vă place mai mult să dansați, atunci în Frankfurt puteți merge la „Cocoon Club”, unul dintre cele mai glamuroase cluburi de noapte la moment, în acest oraș. Doar designul de interior al acestui club a costat 2 mil. de euro. Biletul de intrare costă circa 15 euro. De acești bani puteți dansa în sala cu muzică techno sau în cea de R&B. De asemenea, veți putea sta în sala VIP, unde se fumează. Trebuie să știți că în Germania în locurile publice fumatul este interzis, iar în restaurante sau cluburi e permis doar în locurile special amenajate. Prețurile în acest club sînt moderate: o sticlă de bere costă 3,5 euro, iar un cocktail mai special - circa 12 euro.

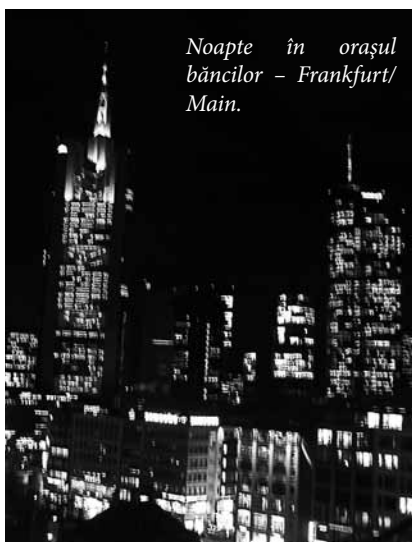
De altfel, anume la Frankfurt se află al treilea ca mărime aeroport

Cetățenii Germaniei sînt foarte interesați de politică. Sala unde s-au adunat reprezentanții și simpatizanții Partidului social-Democrat a fost arhiplină.

Poza de grup după o întâlnire cu editorul ziarului Frankfurter Rundschau.

Noapte în orașul băncilor – Frankfurt/Main.

La o secție de vot din Wiesbaden.

în cazul nostru, atunci pe lângă distracție va trebui și să mai munciți. Iar poporul german, cu siguranță, muncește! Sistemul electoral al Germaniei este unul cu tradiții, iar poporul german este unul conservator, astfel încât aici nu există surprize în ceea ce privește partidele care vor trece pragul electoral de 5%. La 18 ianuarie, 2009, în landul Hessen au avut loc alegeri repetate în Landtag, un fel de Parlament al landului, deoarece timp de un an nu s-a reușit formarea unei coaliții de guvernământ. Cum și arătau sondajele, alegerile au fost câștigate de creștin-democrați, CDU, partidul cancelarului Angela Merkel, care a acumulat 37,2% din voturi. Acesta a fost urmat de SPD, care a căzut de la 36,7% la 23,7%. Liberalii și Verzii au crescut și ei, de la 9,4% la 16,2%, respectiv, de la 7,5 la 13,7%, iar partidul de stînga a crescut ușor, la 5,4% (5,1% în 2008).

La alegerile locale din Germania nu există prag electoral. Cu toate acestea, în aceste alegeri au participat 60% din locuitorii din Hessen cu drept de vot. Alegerile din Germania nu sînt monitorizate de nimeni, sînt contestate extrem de rar, iar în fața secțiilor de votare nu cîntă muzica și nu se vînd băuturi alcoolice. Desigur, și aici campaniile electorale sînt destul de murdare, concurenții electorali permițîndu-și să-și critice concurenții. În Germania se desfășoară și acțiuni de protest, iar la ele, tradițional, participă mai mulți reprezentanți ai organelor de forță, decît persoane care protestează. Totuși, cum zic nemții, aceasta se face nu pentru a intimida sau împiedica protestatarii, ci pentru a-i proteja. În septembrie, 2009, în Germania vor avea loc alegeri federale, atunci poporul german își va alege un nou cancelar. Cine va fi acesta - nu se știe, dar, cu siguranță, după ce Angela Merkel a devenit prima

din lume. Aici, la fiecare trei minute, are loc o decolare sau o aterizare. În scurt timp, acest aeroport, foarte important pentru economia țării, va fi extins.

Mîncarea în Germania este foarte gustoasă. Dacă vă grăbiți, atunci chiar în stradă puteți procura, cu 1,75 euro, un wurst cu piine, muștar sau ketchup, dacă nu, atunci aveți o mare varietate de restaurante, atît tradiționale, cît și din bucătăria internațională. Nemții nu au multe bucate naționale, iar cele pe care le au, cu siguranță, sînt pe gustul moldovenilor: carne de porc cu varză murată, sarmale din ficat și la desert renumitul strudel cu mere. Desigur, nu putem

uita nici de bere, care este foarte gustoasă. O altă băutură tradițională este și calvadosul – un vin produs din mere. Și încă ceva, o băutură foarte la modă în Germania este Bionada, un fel de limonadă, doar că biologic pură. Prețul acesteia este de 2,5-3,5 euro sticla. Apropo, deși în Germania se produc peste 300 tipuri de piine, nemții evită să o consume din considerente de sănătate, astfel încît în restaurante se aduce piine doar la solicitarea clientului.

Sistemul electoral

Dacă totuși vizitați Germania nu doar ca turist, ci și cu anumite scopuri profesionale, cum a fost

femeie cancelar, rolul femeilor în politică a crescut esențial.

Mass-media și criza financiară

Mass-media din Moldova poate doar visa că va ajunge vreodată la independența editorială și financiară specifică celei din Germania. Ziarele din această țară au tiraje de sute de mii de exemplare zilnic și, ce este și mai îmbucurător, aceste ziare se vînd ca pîinea caldă. Dimineața, pe străzile orașului veți vedea vînzători de ziare și oameni care în metrou sau în restaurante, în timp ce-și beau cafeaua, se delectează cu ultimele informații din sport, economie, politică. Ceea ce în Moldova nu prea se întîmplă! Deși criza financiară amenință și acest domeniu, editorii se arată convingși că vor face față. Căci, unde s-a mai văzut ca germanii să nu citească ziare, chiar dacă prețul acestora este de 2-3 euro?!

Concluzii

Deși am vizitat mai multe state europene, Germania rămîne țara în

După o săptămînă plină de lucru, cei mai în vîrstă merg la operă sau concerte de muzică clasică. Actorii operei din Frankfurt, ce au interpretat piesa „Tosca”, mulțumesc numerosului public.

care mă voi întoarce de fiecare dată cu cea mai mare plăcere. Este un mit că nemții sînt un popor închis, neprietenos. Da, sînt duri cu cei care le încalcă legile, dar atîta timp cît doriți doar să admirați ce au ei mai frumos și mai bun, să vă inspirați din nivelul lor de trai și să gustați din bucatele și băuturile lor naționale, veți avea parte de cea

Iar tînerii preferă să meargă la disco: în clubul Cocoonclub din Frankfurt sunt angajați artiști care se maschează și incită publicul la dans.

mai frumoasă călătorie din viața Dvs.

P.S. Agenția de Presă „Infotag” aduce mulțumiri ambasadei Germaniei în Republica Moldova pentru că a oferit posibilitate angajaților să urmeze cursurile de limbă germană și pentru invitația de a vizita Germania. ■

Profit

Revista oamenilor de afaceri

| Despre noi | Cuprins | Arhivă | Publicitate | Abonare | Posturi vacante |

www.profit.md

Versiunea revistei
economice

ON-LINE

